# ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

*2004* *2009*

*Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων*

ΠΡΟΣΩΡΙΝΟ
**2004/0069(CNS)**

16.3.2005

*

# ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου που αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία όσον αφορά τα τρομοκρατικά εγκλήματα (COM(2004)0221 - 15599/2004 – C6-0007/2004 – 2004/0069(CNS))

Επιτροπή Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Antoine Duquesne

***Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα***

| | |
|---|---|
| * | Διαδικασία διαβούλευσης<br>*πλειοψηφία των ψηφισάντων* |
| **I | Διαδικασία συνεργασίας (πρώτη ανάγνωση)<br>*πλειοψηφία των ψηφισάντων* |
| **II | Διαδικασία συνεργασίας (δεύτερη ανάγνωση)<br>*πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση της κοινής θέσης*<br>*πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο για απόρριψη ή τροποποίηση της κοινής θέσης* |
| *** | Σύμφωνη γνώμη<br>*πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο εκτός από τις περιπτώσεις που μνημονεύονται στα άρθρα 105, 107, 161 και 300 της Συνθήκης ΕΚ και στο άρθρο 7 της Συνθήκης ΕΕ* |
| ***I | Διαδικασία συναπόφασης (πρώτη ανάγνωση)<br>*πλειοψηφία των ψηφισάντων* |
| ***II | Διαδικασία συναπόφασης (δεύτερη ανάγνωση)<br>*πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση της κοινής θέσης*<br>*πλειοψηφία των βουλευτών που αποτελούν το Κοινοβούλιο για απόρριψη ή τροποποίηση της κοινής θέσης* |
| ***III | Διαδικασία συναπόφασης (τρίτη ανάγνωση)<br>*πλειοψηφία των ψηφισάντων για έγκριση του κοινού σχεδίου* |

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που πρότεινε η Επιτροπή)

***Τροπολογίες σε νομοθετικό κείμενο***

Στις τροπολογίες του Κοινοβουλίου η σήμανση γίνεται με έντονους πλάγιους χαρακτήρες. Η σήμανση με απλά πλάγια απευθύνεται στις τεχνικές υπηρεσίες και αφορά στοιχεία του νομοθετικού κειμένου για τα οποία προτείνεται διόρθωση εν όψει της επεξεργασίας του τελικού κειμένου (για παράδειγμα, στοιχεία εμφανώς λανθασμένα ή που έχουν παραλειφθεί σε μια γλωσσική έκδοση). Αυτές οι προτάσεις διόρθωσης υπόκεινται στη συγκατάθεση των αρμόδιων τεχνικών υπηρεσιών.

## ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

**Σελίδα**

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ .....5

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....14

## ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

**σχετικά με την πρόταση απόφασης του Συμβουλίου που αφορά την ανταλλαγή πληροφοριών και τη συνεργασία όσον αφορά τα τρομοκρατικά εγκλήματα (COM(2004)0221 – C6-0007/2004 – 2004/0069(CNS))**

**(Διαδικασία διαβούλευσης)**

*Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο*,

– έχοντας υπόψη την πρόταση της Επιτροπής (COM(2004)0221)[1],

- έχοντας υπόψη το αναθεωρημένο κείμενο της πρότασης απόφασης του Συμβουλίου (15599/2004),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 34, παράγραφος 2, σημείο γ) της Συνθήκης ΕΕ,

– έχοντας υπόψη το άρθρο 39, παράγραφος 1, της Συνθήκης ΕΕ, σύμφωνα με το οποίο κλήθηκε από το Συμβούλιο να γνωμοδοτήσει (C6-0007/2004),

– έχοντας υπόψη τα άρθρα 93 και 51 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Πολιτικών Ελευθεριών, Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων και τις γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Εξωτερικών Υποθέσεων και της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων (A6-0000/2005),

1. εγκρίνει την πρόταση της Επιτροπής όπως τροποποιήθηκε·

2. καλεί την Επιτροπή να τροποποιήσει αναλόγως την πρότασή της, σύμφωνα με το άρθρο 250, παράγραφος 2, της Συνθήκης ΕΚ·

3. καλεί το Συμβούλιο, σε περίπτωση που προτίθεται να απομακρυνθεί από το κείμενο που ενέκρινε το Κοινοβούλιο, να το ενημερώσει σχετικά·

4. ζητεί να κληθεί εκ νέου να γνωμοδοτήσει σε περίπτωση που το Συμβούλιο προτίθεται να επιφέρει σημαντικές τροποποιήσεις στην πρόταση της Επιτροπής·

5. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

| Κείμενο που προτείνει η Επιτροπή | Τροποποιήσεις του Κοινοβουλίου |
|---|---|

[1] Δεν έχει δημοσιευθεί ακόμη στην ΕΕ.

Τροπολογία 1
Άρθρο 1 α, τίτλος (νέο)

***Άρθρο 1 α***

***Ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ αστυνομικών υπηρεσιών ή άλλων υπηρεσιών επιβολής του νόμου σχετικά με τα τρομοκρατικά εγκλήματα***

Τροπολογία 2
Άρθρο 1 α, παράγραφος 1 (νέα)

***1. Κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε κάθε χρήσιμη πληροφορία την οποία κατέχουν οι δικές του αστυνομικές ή λοιπές υπηρεσίες επιβολής του νόμου στο πλαίσιο τρομοκρατικών εγκλημάτων ή στις οποίες μπορούν να έχουν πρόσβαση χωρίς χρήση καταναγκαστικών μέτρων να μπορεί να διαβιβασθεί στις αρμόδιες αστυνομικές ή λοιπές υπηρεσίες επιβολής του νόμου των άλλων κρατών μελών σύμφωνα με την παρούσα απόφαση.***

Τροπολογία 3
Άρθρο 1 α, παράγραφος 2 (νέα)

***2. κάθε κράτος μέλος μεριμνά ώστε οι προϋποθέσεις που διέπουν τη διαβίβαση πληροφοριών στις αρμόδιες αστυνομικές ή λοιπές υπηρεσίες επιβολής του νόμου των άλλων κρατών μελών να μην είναι αυστηρότερες από τις ισχύουσες σε εθνικό επίπεδο για τη διαβίβαση ή την αίτηση παροχής πληροφοριών.***

Τροπολογία 4
Άρθρο 1 α, παράγραφος 3 (νέα)

| | |
|---|---|
| | ***3. Οι πληροφορίες διαβιβάζονται μετά από αίτηση κάποιας αρμόδιας αστυνομικής ή λοιπής υπηρεσίας επιβολής του νόμου, που ενεργεί βάσει του εθνικού δικαίου, στο πλαίσιο μιας έρευνας για τρομοκρατικά εγκλήματα.*** |

Τροπολογία 5
Άρθρο 2, τίτλος

| | |
|---|---|
| ***Ανταλλαγές*** πληροφοριών σχετικά με τα τρομοκρατικά εγκλήματα | ***Διαβίβαση*** πληροφοριών ***στην Europol και την Eurojust*** σχετικά με τα τρομοκρατικά εγκλήματα |

Τροπολογία 6
Άρθρο 2, παράγραφος 1

| | |
|---|---|
| 2. Κάθε κράτος μέλος διορίζει είτε έναν εθνικό ανταποκριτή Eurojust για τα ζητήματα τρομοκρατίας είτε δικαστική ή άλλη αρμόδια κατάλληλη αρχή η οποία, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, θα έχει πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που αφορούν τις ποινικές διαδικασίες και καταδίκες για τρομοκρατικά εγκλήματα, θα μπορεί να συγκεντρώνει αυτές τις πληροφορίες και θα τις διαβιβάζει στην Eurojust σύμφωνα με την ***παράγραφο 4α***. Όταν το νομικό τους σύστημα το προβλέπει, τα κράτη μέλη μπορούν να διορίζουν περισσότερους του ενός εθνικούς ανταποκριτές Eurojust ή περισσότερες της μιας δικαστικές ή άλλες αρμόδιες κατάλληλες αρχές. | 2. Κάθε κράτος μέλος διορίζει είτε έναν εθνικό ανταποκριτή Eurojust για τα ζητήματα τρομοκρατίας είτε δικαστική ή άλλη αρμόδια κατάλληλη αρχή η οποία, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, θα έχει πρόσβαση σε όλες τις πληροφορίες που αφορούν τις ποινικές διαδικασίες και καταδίκες για τρομοκρατικά εγκλήματα, θα μπορεί να συγκεντρώνει αυτές τις πληροφορίες και θα τις διαβιβάζει στην Eurojust σύμφωνα με την ***παράγραφο 5***. Όταν το νομικό τους σύστημα το προβλέπει, τα κράτη μέλη μπορούν να διορίζουν περισσότερους του ενός εθνικούς ανταποκριτές Eurojust ή περισσότερες της μιας δικαστικές ή άλλες αρμόδιες κατάλληλες αρχές. |

Τροπολογία 7
Άρθρο 2, παράγραφος 2

| | |
|---|---|
| 3. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου τουλάχιστον οι πληροφορίες, οι οποίες μνημονεύονται από την παράγραφο 4 σχετικά με τις ποινικές έρευνες, και οι πληροφορίες, οι οποίες μνημονεύονται από την ***παράγραφο 4α*** σχετικά με διώξεις ή καταδίκες για τρομοκρατικά εγκλήματα, τα οποία θίγουν ή μπορούν να θίξουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, και οι οποίες συγκεντρώνονται από την αρμόδια αρχή, να διαβιβάζονται: | 3. Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα προκειμένου τουλάχιστον οι πληροφορίες, οι οποίες μνημονεύονται από την παράγραφο 4 σχετικά με τις ποινικές έρευνες, και οι πληροφορίες, οι οποίες μνημονεύονται από την ***παράγραφο 5*** σχετικά με διώξεις ή καταδίκες για τρομοκρατικά εγκλήματα, τα οποία θίγουν ή μπορούν να θίξουν δύο ή περισσότερα κράτη μέλη, και οι οποίες συγκεντρώνονται από την αρμόδια αρχή, να διαβιβάζονται: |

Τροπολογία 8
Άρθρο 2, παράγραφος 4, σημείο δ α) (νέο)

| | |
|---|---|
| | ***δ α) πληροφορίες σχετικά με τις καταδίκες για τρομοκρατικά εγκλήματα και τις ειδικές περιστάσεις υπό τις οποίες διεπράχθησαν αυτά τα εγκλήματα,*** |

*Αιτιολόγηση*

*Μια καταδίκη καθίσταται τελεσίδικη μόνον όταν εκπνεύσουν οι προθεσμίες άσκησης έφεσης που ορίζονται από το εθνικό δίκαιο. Η προθεσμία αυτή, που ποικίλλει αναλόγως του εθνικού νομικού συστήματος και της συμφόρησης ή του ρόλου των δικαιοδοτικών οργάνων, μπορεί ενίοτε να είναι αρκετά μεγάλη. Η αποτελεσματικότητα που πρέπει να υπερισχύει στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας απαιτεί να μπορούν οι πληροφορίες σχετικά με τυχόν καταδίκες για τρομοκρατικά εγκλήματα να διαβιβάζονται μόλις εκδοθεί η αρχική δικαστική απόφαση, χωρίς να αναμένεται η εξάντληση όλων των εφέσιμων μέσων, μια και οποιαδήποτε υπερβολικά μεγάλη προθεσμία θα καθιστούσε άχρηστες αυτές τις πληροφορίες. Εξ άλλου, οι πληροφορίες αυτές δεν είναι απόρρητες, μια και οι καταδικαστικές αποφάσεις σε ποινικά θέματα είναι κατ΄αρχάς δημόσιες (άρθρο 6, 1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών).*

Τροπολογία 9
Άρθρο 2, παράγραφος 4, σημείο δ β) (νέο)

| | |
|---|---|
| | ***δ β) οι επιβληθείσες ποινές καθώς και πληροφορίες ως προς την εκτέλεσή τους,*** |

Τροπολογία 10
Άρθρο 2, παράγραφος 4, σημείο δ γ) (νέο)

***δ γ) οι εκπτώσεις από δικαιώματα λόγω της καταδίκης***

Τροπολογία 11
Άρθρο 2, παράγραφος 4, σημείο δ δ) (νέο)

***δ δ) το ποινικό ιστορικό***

*Αιτιολόγηση*

*Τόσο η Europol όσο και η Eurojust, πρέπει να έχουν επίσης πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν τις ποινές, εκτελέσεις, εκπτώσεις δικαιωμάτων και ποινικά ιστορικά των προσώπων ή ομάδων που αποτελούν αντικείμενο ποινικής έρευνας. Η κοινοποίηση αυτών των στοιχείων, της οποίας απώτατη υλοποίηση το συντομότερο δυνατόν πρέπει να θυμίσουμε επιτακτικά ότι οφείλει να είναι η θέσπιση ενός ευρωπαϊκού μητρώου ποινικών καταδικών και εκπτώσεων δικαιωμάτων, αποκτά όντως θεμελιώδη σημασία τόσο για τον αντιτρομοκρατικό αγώνα όσο και για τον αγώνα εναντίον όλων των μορφών μεγάλης εγκληματικότητας και θεωρείται ως αυστηρώς απαραίτητη για την καλή λειτουργία των εθνικών υπηρεσιών καταστολής, της Europol και της Eurojust. Γι΄ αυτό πρέπει, εν αναμονή της θέσπισης του ευρωπαϊκού ποινικού μητρώου, να κατατάσσουμε ρητώς αυτές τις πληροφορίες στις πληροφορίες που μπορούν να κοινοποιηθούν στην Europol και στην Eurojust.*

Τροπολογία 12
Άρθρο 2, παράγραφος 4α, σημείο γ

| | |
|---|---|
| γ) πληροφορίες σχετικά με ***τελικές*** καταδίκες για τρομοκρατικά εγκλήματα και τις ειδικές περιστάσεις υπό τις οποίες διεπράχθησαν αυτά τα εγκλήματα, | γ) πληροφορίες σχετικά με ***τις*** καταδίκες για τρομοκρατικά εγκλήματα και τις ειδικές περιστάσεις υπό τις οποίες διεπράχθησαν αυτά τα εγκλήματα, |

*Αιτιολόγηση*

*Μια καταδίκη καθίσταται τελεσίδικη μόνον όταν εκπνεύσουν οι προθεσμίες άσκησης έφεσης που ορίζονται από το εθνικό δίκαιο. Η προθεσμία αυτή, που ποικίλλει αναλόγως του εθνικού νομικού συστήματος και της συμφόρησης ή του ρόλου των δικαιοδοτικών οργάνων, μπορεί ενίοτε να είναι αρκετά μεγάλη. Η αποτελεσματικότητα που πρέπει να υπερισχύει στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας απαιτεί να μπορούν οι πληροφορίες σχετικά με τυχόν καταδίκες για τρομοκρατικά εγκλήματα να διαβιβάζονται μόλις εκδοθεί η αρχική δικαστική απόφαση, χωρίς να αναμένεται η εξάντληση όλων των εφέσιμων μέσων, μια και οποιαδήποτε υπερβολικά μεγάλη προθεσμία θα καθιστούσε άχρηστες αυτές τις πληροφορίες. Εξ άλλου, οι πληροφορίες αυτές δεν είναι απόρρητες, μια και οι καταδικαστικές αποφάσεις σε ποινικά θέματα είναι κατ΄αρχάς δημόσιες (άρθρο 6, 1 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Θεμελιωδών Ελευθεριών).*

Τροπολογία 13

Άρθρο 2, παράγραφος 4α, σημείο γ α) (νέο)

***γ α) οι επιβληθείσες ποινές καθώς και πληροφορίες ως προς την εκτέλεσή τους***

Τροπολογία 14
Άρθρο 2, παράγραφος 4α, σημείο γ β) (νέο)

***γ β) οι εκπτώσεις από δικαιώματα λόγω της καταδίκης***

Τροπολογία 15
Άρθρο 2, παράγραφος 4α, σημείο γ γ) (νέο)

***γ γ) το ποινικό ιστορικό***

*Αιτιολόγηση*

*Τόσο η Europol όσο και η Eurojust, πρέπει να έχουν επίσης πρόσβαση στις πληροφορίες που αφορούν τις ποινές, εκτελέσεις, εκπτώσεις δικαιωμάτων και ποινικά ιστορικά των προσώπων ή ομάδων που αποτελούν αντικείμενο ποινικής έρευνας. Η κοινοποίηση αυτών των στοιχείων, της οποίας απώτατη υλοποίηση το συντομότερο δυνατόν πρέπει να θυμίσουμε επιτακτικά ότι οφείλει να είναι η θέσπιση ενός ευρωπαϊκού μητρώου ποινικών καταδικών και εκπτώσεων δικαιωμάτων, αποκτά όντως θεμελιώδη σημασία τόσο για τον αντιτρομοκρατικό αγώνα όσο και για τον αγώνα εναντίον όλων των μορφών μεγάλης εγκληματικότητας και θεωρείται ως αυστηρώς απαραίτητη για την καλή λειτουργία των εθνικών υπηρεσιών καταστολής, της Europol και της Eurojust. Γι΄ αυτό πρέπει, εν αναμονή της θέσπισης του ευρωπαϊκού ποινικού μητρώου, να κατατάσσουμε ρητώς αυτές τις πληροφορίες στις πληροφορίες που μπορούν να κοινοποιηθούν στην Europol και στην Eurojust.*

Τροπολογία 16
Άρθρο 4

| | |
|---|---|
| ***Αιτήσεις δικαστικής συνδρομής και εκτέλεση των δικαστικών αποφάσεων*** | ***Προθεσμίες για τη διαβίβαση πληροφοριών*** |
| Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα ώστε ***οι αιτήσεις αμοιβαίας δικαστικής συνδρομής και αναγνώρισης και εκτέλεσης δικαστικών αποφάσεων σε σχέση με τρομοκρατικά εγκλήματα, οι οποίες υποβάλλονται από άλλο κράτος μέλος, να εξετάζονται ως επείγοντα θέματα και να έχουν*** | Κάθε κράτος μέλος λαμβάνει τα απαραίτητα μέτρα ώστε ***κάθε σχετική πληροφορία περιεχόμενη σε έγγραφο, φάκελο, πληροφοριακό στοιχείο, αντικείμενο ή άλλο αποδεικτικό μέσον, κατασχεθέν στο πλαίσιο ερευνών ή ποινικών διαδικασιών σχετιζόμενων με τρομοκρατικά εγκλήματα, να μπορεί να*** |

| | |
|---|---|
| ***προτεραιότητα.*** | ***είναι άμεσα διαθέσιμη στις αρχές άλλων ενδιαφερόμενων κρατών μελών σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο και τα σχετικά διεθνή νομικά κείμενα ή να διαβιβάζεται αμέσως όταν διεξάγονται ή ενδέχεται να ξεκινήσουν έρευνες, ή όταν έχουν ξεκινήσει διώξεις για τρομοκρατικά εγκλήματα***. |

Τροπολογία 17
Άρθρο 4, παράγραφος 1 α (νέα)

| | |
|---|---|
| | ***1α. Εάν μια πληροφορία δεν μπορεί να διαβιβασθεί αμέσως, η αρμόδια αρχή αναφέρει αμέσως την προθεσμία εντός της οποίας μπορεί να τη διαβιβάσει, προθεσμία που δεν πρέπει να υπερβαίνει τις δώδεκα ώρες ή, σε περίπτωση πληροφορίας που απαιτεί διατυπώσεις ή προηγούμενη επικοινωνία με άλλες αρχές, τις σαρανταοκτώ ώρες σε επείγουσες περιπτώσεις και τις δέκα εργάσιμες ημέρες στις άλλες περιπτώσεις.*** |

Τροπολογία 18
Άρθρο 4, παράγραφος 1 β (νέα)

| | |
|---|---|
| | ***1β. Οι προθεσμίες που ορίζει η παράγραφος 1α αρχίζουν να τρέχουν από την παραλαβή της αίτησης παροχής πληροφοριών από την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους.*** |

*Αιτιολόγηση*

*Η αποτελεσματικότητα της υπό εξέταση πρότασης εξαρτάται κατά πολύ από τις προθεσμίες εντός των οποίων ανταλλάσσονται οι αιτούμενες πληροφορίες. Στον αγώνα κατά της υψηλής εγκληματικότητας και ακόμη περισσότερο στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας, η ταχύτητα παίζει θεμελιώδη ρόλο: μια πληροφορία διαβιβασθείσα πολύ αργά καθίσταται συχνά άχρηστη. Πρέπει λοιπόν να ορισθούν σύντομες αλλά ρεαλιστικές προθεσμίες για τη διαβίβαση των πληροφοριών για τα εγκλήματα. Επ΄ αυτού, σκόπιμο είναι να γίνεται διάκριση μεταξύ των πληροφοριών που είναι άμεσα διαθέσιμες στις αστυνομικές και λοιπές αρμόδιες υπηρεσίες και για τη διαβίβαση των οποίων μια μέγιστη προθεσμία δώδεκα ωρών θεωρείται επαρκής, και των πληροφοριών εκείνων των οποίων η κοινοποίηση απαιτεί είτε διοικητικές ή άλλες διατυπώσεις*

*είτε προηγούμενη επικοινωνία με άλλες υπηρεσίες ή αρχές (π.χ. για πληροφορίες που πρέπει να εξαχθούν από το ποινικό μητρώο) και για τη διαβίβαση των οποίων μια προθεσμία σαρανταοκτώ ωρών , σε επείγουσες περιπτώσεις, και δέκα εργάσιμων ημερών, στις άλλες περιπτώσεις, θεωρείται ενδεδειγμένη.*

Τροπολογία 19
Άρθρο 4α (νέο)

***Άρθρο 4 α***

***Αυθόρμητη ανταλλαγή πληροφοριών***

***1. Με την επιφύλαξη της εφαρμογής των άρθρων 2 και 3, οι αστυνομικές ή λοιπές υπηρεσίες επιβολής του νόμου, χωρίς να τους έχει υποβληθεί αίτηση, κοινοποιούν στις αρμόδιες αστυνομικές ή λοιπές υπηρεσίες επιβολής του νόμου των άλλων ενδιαφερομένων κρατών μελών κάθε πληροφορία, εάν εκ των πραγμάτων θεωρηθεί ότι η συγκεκριμένη πληροφορία θα μπορούσε να συμβάλει στον εντοπισμό και την πρόληψη αδικημάτων ή αξιόποινων δραστηριοτήτων που συνιστούν τρομοκρατικό έγκλημα ή να βοηθήσει σε σχετική έρευνα.***

***2. Η κοινοποίηση πληροφοριών στο πλαίσιο της παραγράφου 1 περιορίζεται στα στοιχεία εκείνα που κρίνονται ως σχετικά ή αναγκαία για τον επιτυχή εντοπισμό και πρόληψη του συγκεκριμένου αδικήματος ή της συγκεκριμένης αξιόποινης δραστηριότητας ή για τη διενέργεια της σχετικής έρευνας.***

Τροπολογία 20
Άρθρο 4β (νέο)

***Άρθρο 4 β***

***Άρνηση διαβίβασης πληροφοριών***

***Οι αρμόδιες υπηρεσίες μπορούν να αρνηθούν να κοινοποιήσουν πληροφορίες μόνον εφόσον αιτιολογήσουν ότι έχουν***

***σοβαρούς λόγους να υποθέτουν ότι :***

***α) η κοινοποίηση αυτών των πληροφοριών θα θίξει τα ζωτικά συμφέροντα του κράτους μέλους που τις κατέχει στον τομέα της ασφάλειας,***

***β) η κοινοποίηση αυτών των πληροφοριών μπορεί να παραβλάψει την καλή πορεία μιας υπό εξέλιξη έρευνας,***

***γ) οι αιτούμενες πληροφορίες είναι σαφώς δυσανάλογες ή άσχετες προς το σκοπό για τον οποίο ζητούνται.***

# ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

## 1. Εισαγωγή

Την επομένη των τραγικών γεγονότων της 11ης Σεπτεμβρίου 2001 στις ΗΠΑ, ο αγώνας κατά της τρομοκρατίας έγινε μια από τις προτεραιότητες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Αλλά οι επιθέσεις που έπληξαν σκληρά το Βασίλειο της Ισπανίας στις 11 Μαρτίου 2004 απέδειξαν ότι ο κίνδυνος τρομοκρατικών ενεργειών σε ευρωπαϊκό έδαφος ή εναντίον ευρωπαϊκών συμφερόντων είναι πάντα υπαρκτός.

Το ισπανικό δράμα απέδειξε δυστυχώς ότι οι μέθοδοι εργασίας που εφήρμοζε η Ευρωπαϊκή Ένωση από το 2001 και που στηρίζονταν σε μια εμπειρική λογική, έφθασαν σήμερα στα όριά τους. Τούτο σημαίνει ότι επείγει να αλλάξει η όλη θεώρηση. Η Ευρωπαϊκή Ένωση πρέπει εφεξής να προτρέχει και όχι απλώς να αντιδρά. Οφείλει επίσης να υιοθετήσει μια πιο συστηματική θεώρηση και να μεριμνά διαρκώς για τη συνοχή των νομοθετικών κειμένων που επεξεργάζεται. Τούτο συνεπάγεται κυρίως ότι θα ενεργούμε στο πλαίσιο μιας πραγματικής πολιτικής γραμμής, θεμελιωμένης σε σαφείς έννοιες.

Με αυτή την προοπτική, μπορούμε να προωθήσουμε τρεις κατευθυντήριες γραμμές που θα πρέπει να διέπουν τη σκέψη και τη δράση του Συμβουλίου και της Επιτροπής.

Πρώτον, πρέπει να αποκτήσουμε τα μέσα και την ικανότητα να εντοπίζουμε με ακρίβεια καθένα από τους στόχους που θέλουμε να πολεμήσουμε. Όντως, η τρομοκρατία δεν είναι κάτι το μονολιθικό. Υπάρχουν διάφοροι τύποι τρομοκρατίας. Εάν θέλουμε να μπορέσουμε να τους αντιμετωπίσουμε με το σωστό τρόπο, πρέπει λοιπόν να τους ξεχωρίζουμε και να τους γνωρίζουμε.

Δεύτερον, η αποτελεσματικότητα της απάντησής μας σημαίνει σύγχρονη και ρεαλιστική αντίληψη του φαινομένου της τρομοκρατίας, δηλαδή αντίληψη που να συνυπολογίζει τους πολύ στενούς δεσμούς που υπάρχουν πολύ συχνά μεταξύ των διαφόρων τρομοκρατικών οργανώσεων, αλλά και μεταξύ της τρομοκρατίας και της οργανωμένης μεγάλης εγκληματικότητας.

Τρίτον, η συνοχή απαιτεί να αποφευχθούν τα πολλαπλά νομικά κείμενα κατά της τρομοκρατίας και αντιθέτως να καταβληθεί προσπάθεια για την ενοποίηση και απλοποίηση των υπαρχόντων κανόνων.

Όντως, η αφθονία κειμένων στο συγκεκριμένο τομέα είναι πηγή σύγχυσης και αναποτελεσματικότητας. Γνωρίζουμε π.χ. ότι η διασύνδεση και το πλήθος των διαθέσιμων σε ευρωπαϊκό επίπεδο κειμένων καθιστούν τα πράγματα πολύ περίπλοκα για τους αστυνομικούς οι οποίοι εμπράκτως ασχολούνται με την ανταλλαγή πληροφοριών.

Με αυτή την προοπτική, μια συστηματική αξιολόγηση των ακολουθούμενων πολιτικών και των επιτυγχανόμενων αποτελεσμάτων θα επέτρεπε να φωτισθούν οι ανεπάρκειες και οι δυσλειτουργίες, αλλά και να εντοπισθούν τα μέτρα εκείνα που αποδείχθηκαν αποτελεσματικά.

Η ανάλυση της δουλειάς που κάνουν η Europol και η Eurojust από τότε που δημιουργήθηκαν αποτελεί ασφαλώς επ΄ αυτού μια καλή αφετηρία. Γνωρίζουμε όντως ότι η σημερινή λειτουργία τους δεν είναι τελείως ικανοποιητική. Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 4 και 5 Νοεμβρίου 2004 υπογράμμισε εξ άλλου ευκρινώς την ανάγκη αυτής της ανάλυσης και θέλησε να τονίσει την επιθυμία του να αυξηθεί η χρήση της Eurojust και της Europol, όταν ανέθεσε στον συντονιστή του αντιτρομοκρατικού αγώνα της Ένωσης –για τον οποίο πρέπει να επισημάνουμε εξ άλλου ότι ο ρόλος του και οι ακριβείς εξουσίες του θα πρέπει να διευκρινισθούν- να ενθαρρύνει κάθε πρόοδο στο θέμα αυτό και κάλεσαν τα κράτη μέλη να φροντίσουν να συνεργάζονται πλήρως με την Europol και την Eurojust.

Τέλος, μια καλύτερη συμμετοχή -των άμεσα εμπλεκομένων σε αυτά τα θέματα- στη χάραξη της στρατηγικής δράσης θα επιτρέψει ασφαλώς να ζυγίζονται καλύτερα τα μέτρα που θα λαμβάνονται στο μέλλον. Έτσι, η καλή κατανόηση των αναγκών και η συνεκτίμηση των προσδοκιών των αστυνομικών υπηρεσιών είναι απαραίτητες για την καλή συνεργασία μεταξύ τους, ειδικά στο πλαίσιο της Europol. Όντως, η πείρα αποδεικνύει ότι πολύ συχνά οι εθνικές αστυνομίες δεν τροφοδοτούν την Europol καθώς θα ώφειλαν επειδή δεν αντιλαμβάνονται το κέρδος που θα μπορούσαν να έχουν έτσι κατά τη διεκπεραίωση του δικού τους έργου.

Πρέπει λοιπόν, απέναντι σε αυτή την αίσθηση, να προσφέρουμε συγκεκριμένες και πειστικές απαντήσεις. Με αυτή την προοπτική, θα ήταν ασφαλώς χρήσιμο να εξετάσουμε τη δυνατότητα να εκδόσουμε, βάσει των βασικών αρχών που διέπουν την ανταλλαγή πληροφοριών (σκοπός, αναλογικότητα και, λίαν προσεχώς, διαθεσιμότητα) αλλά και σε συνάρτηση με τις επί τόπου ανάγκες των αστυνομικών υπηρεσιών, έναν κώδικα ή ένα εγχειρίδιο καλών μεθόδων προς χρήση από τους αστυνομικούς, που θα τους εξηγεί με απλό και πολύ χειροπιαστό τρόπο το πλαίσιο εντός του οποίου οφείλουν να ενεργούν, ειδικά από άποψη προστασίας δεδομένων.

## 2. Η πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου και το σχέδιο απόφασης-πλαισίου του Βασιλείου της Σουηδίας

*α) Υπενθύμιση του νοήματος των υπό εξέταση κειμένων*

Η πρωτοβουλία της Επιτροπής εκκινά από την ιδέα ότι η συνεχιζόμενη τρομοκρατική απειλή επιβάλλει την επιδίωξη μεγαλύτερης αποτελεσματικότητας. Ο αγώνας κατά της τρομοκρατίας απαιτεί λοιπόν αφενός να διαβιβάζουν τα κράτη μέλη συστηματικά στην Europol και/ή στην Eurojust πληροφορίες για όλα τα πρόσωπα που συνδέονται με τρομοκρατικές δραστηριότητες οποιασδήποτε μορφής και αφετέρου να ανταλλάσσουν τα κράτη μέλη μεταξύ τους πληροφορίες σε αυτό τον τομέα « *σύμφωνα με το εσωτερικό τους δίκαιο ή σύμφωνα με τα σχετικά νομικά κείμενα* ».

Από την άλλη, το σχέδιο του Βασιλείου της Σουηδίας εκκινά από τη διαπίστωση ότι ο αγώνας κατά της εγκληματικότητας γίνεται συχνά αντιληπτός με κάθετο τρόπο, μια και τα μέτρα λαμβάνονται αποκλειστικά σε συνάρτηση με τον τύπο εγκλήματος, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη η σχέση ή μη με το οργανωμένο έγκλημα. Η αντίληψη αυτή μπορεί να καταλήξει σε καταστάσεις όπου τα διαφορετικά πεδία αρμοδιοτήτων, οι διαφορετικές εντολές στο πλαίσιο της συνεργασίας, οι διαφορετικές εθνικές νομοθεσίες ή δικονομίες μετατρέπονται σε πραγματικά εμπόδια για τη συλλογή και ανταλλαγή πληροφοριών σε επίπεδο Ένωσης.

Το Βασίλειο της Σουηδίας θέλει λοιπόν να προωθήσει μια οριζόντια αντίληψη και να δώσει έμφαση στον αγώνα κατά της εγκληματικότητας αυτής καθεαυτής, αποδίδοντας λιγότερη σημασία στις ειδικές αρμοδιότητες των εθνικών υπηρεσιών που αγωνίζονται κατά της εγκληματικότητας. Στόχος είναι να δημιουργηθεί ένα κοινό και απλοποιημένο νομικό πλαίσιο για την ανταλλαγή πληροφοριών, που θα ισχύει για όλες τις εθνικές υπηρεσίες που έχουν καθήκοντα καταστολής. Σε αυτό το σύστημα, οι αρμοδιότητες που απονέμονται δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας σε μια υπηρεσία για τον εντοπισμό και την πρόληψη της εγκληματικότητας και για τη διενέργεια ερευνών πρέπει να είναι αναγνωρισμένες από τα άλλα κράτη μέλη, η δε υπηρεσία αυτή πρέπει να μπορεί να ζητεί και να λαμβάνει πληροφορίες και μυστικές πληροφορίες από τα άλλα κράτη μέλη χωρίς να είναι υποχρεωμένη να ικανοποιήσει άλλες τυπικές απαιτήσεις πλην των οριζομένων από την απόφαση-πλαίσιο. Το κοινό αυτό νομικό πλαίσιο οφείλουμε να το τονίσουμε, αφορά μόνο την ανταλλαγή πληροφοριών επί αστυνομικών θεμάτων: δεν αφορά επομένως επ΄ ουδενί τη δικαστική συνεργασία.

*β) Συμπληρωματικότητα των προτάσεων της Επιτροπής και των προτάσεων της Σουηδικής Κυβέρνησης*

Από τεχνική άποψη, το κείμενο της Επιτροπής προωθεί το συγκεντρωτισμό των πληροφοριών σε επίπεδο Europol και Eurojust, ενώ η πρόταση του Βασιλείου της Σουηδίας σιωπά για το συγκεντρωτισμό αλλά επιδιώκει να αυξήσει σημαντικά την ταχύτητα των ανταλλαγών πληροφοριών.

Το κείμενο της Επιτροπής παρουσιάζει βεβαιότατα το πλεονέκτημα ότι διευρύνει το πεδίο εφαρμογής των ανταλλαγών πληροφοριών σε όλα τα κατά την έννοια της απόφασης-πλαισίου 2002/475/JAI τρομοκρατικά εγκλήματα, χωρίς αυτά να περιορίζονται στον κατάλογο των προσώπων και οντοτήτων του παραρτήματος της κοινής θέσης 2001/931/PESC. Είναι θεμιτό όμως να αναρωτηθούμε ποιό είναι το κέρδος από αυτό το κείμενο. Όντως, ο μηχανισμός που η Επιτροπή θέλει να καθιερώσει αναπαράγει σε γενικές γραμμές υποχρεώσεις που ήδη υπάρχουν σε άλλα κείμενα, και ειδικότερα στο πλαίσιο της Σύμβασης Europol και της Απόφασης του Συμβουλίου περί ίδρυσης της Eurojust.

Το άρθρο 4 της Σύμβασης Europol επιβάλλει ήδη στα κράτη μέλη να ορίζουν στο πλαίσιο των αστυνομικών τους υπηρεσιών μια εθνική μονάδα που θα χρησιμεύει ως σύνδεσμος με την Europol. Η εθνική αυτή μονάδα θα πρέπει να έχει πρόσβαση σε όλα τα *« σχετικά εθνικά δεδομένα »*, και θα πρέπει να τα τηρεί ενημερωμένα με σκοπό ειδικότερα τη διαβίβασή τους στην Europol. Τα κατά το άρθρο 4 « *σχετικά εθνικά δεδομένα* » καλύπτουν όντως τα κατά την πρόταση της Επιτροπής τρομοκρατικά εγκλήματα, αφού η Europol αναλαμβάνει ρητά δυνάμει του άρθρου 2 της Σύμβασης « *τα εγκλήματα που διαπράττονται ή μπορεί να διαπραχθούν στο πλαίσιο τρομοκρατικών δραστηριοτήτων που θίγουν τη ζωή, τη σωματική ακεραιότητα, την ελευθερία των προσώπων και τα αγαθά* ».

Με το ίδιο πνεύμα, η Απόφαση του Συμβουλίου για την ίδρυση της Eurojust προβλέπει ήδη στο άρθρο 12 ότι κάθε κράτος μέλος μπορεί να θεσπίζει ή να ορίζει έναν ή περισσότερους εθνικούς ανταποκριτές Eurojust, διευκρινίζοντας ότι « *η θέσπιση ή ο ορισμός αυτός είναι υψίστης προτεραιότητας σε ζητήματα τρομοκρατίας* ». Ακριβώς όπως η πρόταση της

Επιτροπής, έτσι και τα άρθρα 9 και 12 του καταστατικού της Eurojust παραπέμπουν στο εθνικό δίκαιο σε ό,τι αφορά τον προσδιορισμό της φύσης και της έκτασης των δικαστικών εξουσιών που απονέμονται στους εθνικούς της ανταποκριτές επί του εθνικού εδάφους.

Εκ πρώτης όψεως, η πρόταση του Βασιλείου της Σουηδίας παρουσιάζει ασφαλώς ενδιαφέρον σε σχέση με τα συστήματα που αναπτύσσουν η Σύμβαση Europol, το καταστατικό της Eurojust και η πρωτοβουλία της Επιτροπής, δεδομένου ότι, προβλέποντας την άμεση επικοινωνία μεταξύ ειδικευμένων υπηρεσιών χωρίς πρόσθετες προϋποθέσεις σε σχέση με εκείνες που υπάρχουν σε εσωτερικό επίπεδο για την επικοινωνία μεταξύ αρχών καταστολής, επιτρέπει την υπερπήδηση ορισμένων δυσχερειών σχετιζόμενων με την ιδιαίτερη δικαστική οργάνωση του κάθε κράτους μέλους. Οι πληροφορίες μπορούν λοιπόν να κυκλοφορούν ταχύτερα, πράγμα βεβαίως κεφαλαιώδους σημασίας στον αγώνα εναντίον οποιασδήποτε μορφής εγκληματικότητας.

Θα μπορούσαμε αναμφίβολα να αναρωτηθούμε ως προς το κέρδος που αντιπροσωπεύει το σουηδικό κείμενο, δεδομένου ότι η Σύμβαση εφαρμογής της συμφωνίας του Σέγκεν προβλέπει ήδη ένα μηχανισμό αστυνομικής συνεργασίας θεμελιωμένο σε γενικές γραμμές στις ίδιες ιδέες.

Όντως, το άρθρο 39 της Σύμβασης επιβάλλει στους συμβαλλομένους να μεριμνήσουν « *ώστε οι αστυνομικές τους υπηρεσίες να παρέχουν αμοιβαίως, με σεβασμό της εθνικής νομοθεσίας και εντός των ορίων των αρμοδιοτήτων τους, συνδρομή για την πρόληψη και διερεύνηση αξιοποίνων πράξεων* ». Το άρθρο 46 από την άλλη επιτρέπει σε κάθε συμβαλλόμενο, σε ειδικές περιπτώσεις και με σεβασμό της εθνικής του νομοθεσίας, να κοινοποιεί σε άλλο ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο, χωρίς προηγούμενη πρόσκληση, « *πληροφορίες που μπορεί να είναι σημαντικές για αυτόν με σκοπό την παροχή αρωγής για την καταστολή μελλοντικών εγκλημάτων, για την πρόληψη εγκλημάτων ή για την πρόληψη απειλών κατά της δημόσιας τάξης και ασφάλειας* ».

Όμως, αν εξετάσουμε τα κείμενα βλέπουμε διαφορές γεμάτες σημασία. Έτσι, το άρθρο 39 περιορίζει τη συνεργασία μεταξύ αστυνομικών υπηρεσιών μόνο στις περιπτώσεις όπου «*το εθνικό δίκαιο δεν θεωρεί αποκλειστικό δικαίωμα των δικαστικών αρχών την αίτηση πληροφοριών*», ένας περιορισμός που δεν υπάρχει στο σουηδικό κείμενο, που απλώς ορίζει, στο άρθρο 4, ότι «*τα κράτη μέλη μεριμνούν ώστε οι πληροφορίες και οι μυστικές πληροφορίες που οι υπηρεσίες επιβολής του νόμου κατέχουν ή στις οποίες μπορούν να έχουν πρόσβαση χωρίς τη χρήση καταναγκαστικών μέτρων, να μπορούν να διαβιβασθούν στις αρμόδιες υπηρεσίες επιβολής του νόμου των άλλων κρατών μελών*».

Το δε άρθρο 46, εδάφιο 2 επιβάλλει, σε περίπτωση κοινοποίησης πρωτοβουλίας σε ενδιαφερόμενο συμβαλλόμενο, να γίνεται η ανταλλαγή πληροφοριών «*μέσω κεντρικής αρχής που θα ορισθεί προς τούτο*». Η απευθείας ανταλλαγή πληροφοριών, δηλαδή απευθείας μεταξύ δυο υπηρεσιών, που ισχύει εξ ορισμού στο σύστημα που προτείνει το Βασίλειο της Σουηδίας, επιτρέπεται εδώ μόνο τελείως κατ΄ εξαίρεση, « *σε ιδιαιτέρως επείγουσες περιπτώσεις* » και υπό τον όρο ότι θα ειδοποιηθεί η κεντρική αρχή το συντομότερο

Το καθεστώς των άρθρων 39 και 46 της Σύμβασης του Σέγκεν δεν επιτρέπει λοιπόν την ίδια ευελιξία με το σουηδικό κείμενο σε ό,τι αφορά την κοινοποίηση των δεδομένων και ιδίως αφήνει να υπάρχει ο κίνδυνος εμποδίων σχετιζόμενων με το εσωτερικό νομικό σύστημα των

συμβαλλομένων μερών: έτσι, ακόμη και σε επείγουσα περίπτωση, η απευθείας κοινοποίηση δεν είναι δυνατή εάν υπάρχουν « *αντίθετες εθνικές διατάξεις* ».

Η πρόταση του Βασιλείου της Σουηδίας δείχνει επομένως να προσφέρει όντως κάτι επί πλέον σε σχέση με το υπάρχον δίκαιο. Να τονίσουμε επίσης ένα άλλο πλεονέκτημα του προτεινόμενου συστήματος, που είναι ότι ορίζει μια κατ΄ αρχήν προθεσμία (δώδεκα ώρες στη συγκεκριμένη περίπτωση) για τη διαβίβαση της αιτηθείσας πληροφορίας. Η υπερβολική βραδύτητα της διαδικασίας αποτελεί όντως ένα από τα εμπόδια που παρουσιάζονται στην πράξη, ιδίως στο πλαίσιο της Europol.

Τέλος, κι αν υποθέσουμε ακόμη ότι η συμβολή του σουηδικού κειμένου δεν κρίνεται αρκετά σημαντική σε σχέση με το σύστημα των άρθρων 39 και 46 της Σύμβασης εφαρμογής της συμφωνίας του Σέγκεν, θα τονίσουμε ότι παρουσιάζει τουλάχιστον το πλεονέκτημα ότι επεκτείνει την αρχή της συνεργασίας μεταξύ υπηρεσιών καταστολής και στα 25 κράτη μέλη, που δεν είναι όλα συμβαλλόμενα μέρη στη συμφωνία του Σέγκεν.

Βάσει των ανωτέρω και λόγω της σπουδαιότητας των όσων διακυβεύονται, θεωρούμε χρήσιμο να εισέλθουμε στην οδό της άθροισης των πλεονεκτημάτων που προσφέρει καθένα από τα δυο συστήματα που έχουν υποβάλει η Επιτροπή και το Βασίλειο της Σουηδίας αντιστοίχως. Όντως, μια αποτελεσματική πολιτική κοινοποίησης πληροφοριών μεταξύ κρατών μελών απαιτεί ταυτόχρονα τη δυνατότητα μιας ταχείας διμερούς ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ ειδικευμένων υπηρεσιών, χωρίς η ανταλλαγή αυτή να κινδυνεύσει να παραλύσει από προβλήματα σχετιζόμενα με τις ιδιαιτερότητες της εσωτερικής νομικής οργάνωσης των κρατών μελών, και τη δυνατότητα διασφάλισης της συστηματικής διαβίβασης των σημαντικότερων πληροφοριών στην Europol και/ή την Eurojust.

Να σημειώσουμε αφετέρου ότι η αθροιστική αντίληψη που προτείνουμε εδώ εγγράφεται στο πλαίσιο των προοπτικών που χάραξε το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 4 και 5 Νοεμβρίου 2004, που διατύπωσε ρητά την επιθυμία του να διέπεται από 1ης Ιανουαρίου 2008 η ανταλλαγή πληροφοριών που γίνεται στο πλαίσιο του αγώνα κατά της τρομοκρατίας από την αρχή της διαθεσιμότητας βάσει της οποίας, εντός της Ένωσης, κάθε μέλος των υπηρεσιών καταστολής ενός κράτους μέλους που χρειάζεται κάποιες πληροφορίες κατά την άσκηση των καθηκόντων του, μπορεί να τις λαμβάνει από ένα άλλο κράτος μέλος, του οποίου άλλου κράτους μέλους οι υπηρεσίες καταστολής που κατέχουν αυτές τις πληροφορίες οφείλον να τις θέσουν στη διάθεσή του για τους αναφερόμενους σκοπούς και λαμβανομένων υπόψη των απαιτήσεων των υπό εξέλιξη ερευνών σε αυτό το άλλο κράτος μέλος.

Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο κάλεσε εξ άλλου την Επιτροπή να υποβάλει το αργότερο τέλος του 2005 προτάσεις για την εφαρμογή της αρχής της διαθεσιμότητας. Αυτή είναι η ευκαιρία για να ξεκινήσει το απαραίτητο έργο της ενοποίησης των υπαρχόντων κανόνων.

*γ) Υποχρέωση διαβίβασης πληροφοριών*

Το κείμενο της σουηδικής πρότασης προβλέπει ρητώς τους λόγους για τους οποίους μια υπηρεσία καταστολής επιτρέπεται να αρνηθεί να κοινοποιήσει πληροφορίες. Αντίθετα, το κείμενο της Επιτροπής δεν προβλέπει τίποτε επ΄ αυτού.

Αντί να προβλέπεται στα κείμενα η υποχρέωση της διαβίβασης των πληροφοριών στην Europol, θα ήταν ασφαλώς ενδεδειγμένο, εάν θέλουμε να έχει επαρκή αποτελεσματικότητα το σύστημα ανταλλαγής πληροφοριών που θα δημιουργηθεί, να προβλεφθεί, όπως και στην πρόταση του Βασιλείου της Σουηδίας, μια διάταξη που θα δίνει έμφαση στην υποχρέωση των κρατών μελών να αιτιολογούν κάθε άρνηση κοινοποίησης πληροφοριών.

*δ) Διάκριση μεταξύ πληροφοριών (information) και μυστικών πληροφοριών (intelligence-renseignement)*

Τα κείμενα που προτείνουν τόσο η Επιτροπή όσο και το Βασίλειο της Σουηδίας, έτσι όπως είναι διατυπωμένα και και με τα επιχειρήματα που περιέχουν, περιορίζονται ρητώς στη διαβίβαση αστυνομικών και δικαστικών πληροφοριών, δηλαδή υπαρχουσών πληροφοριών. Σε αυτό το θέμα όμως, δεν μπορούμε να αποφύγουμε τις σκέψεις ως προς το ζήτημα της αναζήτησης πληροφοριών, δηλαδή ως προς τη δραστηριότητα των υπηρεσιών πληροφοριών (« intelligence »). Όντως, η συλλογή και ανταλλαγή μυστικών πληροφοριών έχει βασικότατη σημασία στον αγώνα κατά της τρομοκρατίας: τα στοιχεία που προκύπτουν από δικαστικές διαδικασίες ή από αστυνομικές έρευνες πολύ συχνά φθάνουν πολύ αργά.

Πέρα από την ανταλλαγή αστυνομικών πληροφοριών, πρέπει λοιπόν να τονίσουμε την επιτακτική ανάγκη έκδοσης επίσης κειμένων που θα επιτρέπουν να διευκολύνεται η διαβίβαση μυστικών πληροφοριών (« intelligence »), ιδίως στο πλαίσιο της δημιουργίας ενός συστήματος έγκαιρης ειδοποίησης (« early warning system »).

*ε) Προστασία των προσωπικών δεδομένων*

Υπάρχει, στην τρέχουσα κατάσταση του δικαίου μας, ένα πλήθος διατάξεων που μπορούν να εφαρμοσθούν σε θέματα προστασίας των δεδομένων, και ειδικότερα η από 28 Ιανουαρίου 1981 Σύμβαση του Συμβουλίου της Ευρώπης για την προστασία των προσώπων έναντι της αυτοματοποιημένης επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, που αποτελεί κατά κάποιον τρόπο το ελάχιστο βασικό καθεστώς. Να σημειώσουμε επίσης ένα σύνολο διατάξεων σχετικών με το θέμα στη Σύμβαση Europol ή, για τα κράτη μέλη της Συμφωνίας του Σέγκεν, τις διατάξεις τις σχετικές με την προστασία των δεδομένων στη Σύμβαση του Σέγκεν.

Το κείμενο της πρότασης απόφασης του Συμβουλίου δεν προβλέπει κανένα ειδικό μέτρο για το θέμα. Το κείμενο πάλι που παρουσίασε η Σουηδική Κυβέρνηση, καλεί κυρίως τα κράτη μέλη « *να λάβουν τα αναγκαία μέτρα ώστε οι κανόνες και οι προδιαγραφές που έχουν καθορισθεί στο θέμα της προστασίας των δεδομένων ... να εφαρμόζονται στη διαδικασία ανταλλαγής πληροφοριών* ».

Ο γενικός στόχος της συνοχής επιβάλλει να δώσει η Επιτροπή όλως ιδιαιτέρως προσοχή στην ανάγκη ανάληψης μιας πρωτοβουλίας για την εναρμόνιση των κανόνων που υπάρχουν στο θέμα της προστασίας των ατομικών δεδομένων.

## 3. Το Ευρωπαϊκό Μητρώο ποινικών καταδικών

Τόσο στην ανακοίνωσή της όσο και στην αιτιολογική έκθεση της πρότασης απόφασης του Συμβουλίου, η Επιτροπή αναφέρεται στη χρησιμότητα της δημιουργίας σε ευρωπαϊκό επίπεδο ενός μητρώου ποινικών καταδικών και εκπτώσεων δικαιωμάτων (δηλαδή ενός

ευρωπαϊκού ποινικού μητρώου). Όμως, εξαγγέλλει απλώς επ΄ αυτού ότι « *θα συνεχίσει τις αναλύσεις της και θα αναζητήσει τις καταλληλότερες λύσεις προτού παρουσιάσει πρόταση για τη δημιουργία ενός τέτοιου μητρώου* » και ότι θα οργανώσει προς το σκοπό αυτό μια συζήτηση με τα κράτη μέλη ήδη από το 2004. Στις τέσσερις ανακοινώσεις της για τον αγώνα κατά της τρομοκρατίας που δημοσίευσε στις 20 Οκτωβρίου 2004 δεν συμπεριέλαβε αυτό το θέμα, ενώ και το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο της 4 και 5 Νοεμβρίου 2004 επίσης δεν το έθιξε.

Όλοι γνωρίζουμε, και η επικαιρότητα δεν παραλείπει ποτέ να μας το θυμίσει, πόση σημασία έχει ένα ευρωπαϊκό ποινικό μητρώο, τόσο για τον αγώνα κατά της τρομοκρατίας όσο και για τον αγώνα εναντίον όλων των μορφών υψηλής εγκληματικότητας. Οφείλουμε δυστυχώς να διαπιστώσουμε ότι είναι εξαιρετικά μικρή οποιαδήποτε χειροπιαστή πρόοδος σε αυτό το θέμα έστω κι αν υπάρχει κάθε λόγος να επικροτούμε την πολιτική συμφωνία που μόλις επετεύχθη στο Coreper για ένα σχέδιο κειμένου που προορίζεται να διευκολύνει τις ανταλλαγές πληροφοριών μεταξύ ποινικών μητρώων, ένα σχέδιο κειμένου για το οποίο η Λουξεμβουργιανή Προεδρία, επ΄ ευκαιρία του Συμβουλίου Υπουργών Δικαιοσύνης και Εσωτερικών Υποθέσεων της 25ης Φεβρουαρίου 2005 προέτρεψε τα κράτη μέλη να άρουν τις κοινοβουλευτικές επιφυλάξεις τους ώστε να μπορέσει σύντομα να εγκριθεί.

Είναι απαραίτητο, όπως και να έχει, να δώσει η Επιτροπή στην υλοποίηση αυτού του στόχου έναν πραγματικό βαθμό προτεραιότητας και να το πλαισιώσει με ένα συγκεκριμένο και γρήγορο χρονοδιάγραμμα. Πέρα από την προφανή στρατηγική σημασία του, θα σημειώσουμε επίσης ότι και οι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης προσδοκούν νομίμως αυτό το μέτρο.

**4. Διαφάνεια στους τραπεζικούς λογαριασμούς και στα νομικά πρόσωπα**

Η ανακοίνωση της Επιτροπής διευκρινίζει ότι η επεξεργασία νομικών κειμένων που θα επιτρέπουν την καταχώρηση σε επίπεδο κρατών μελών των τραπεζικών λογαριασμών προκειμένου να εντοπίζεται η ταυτότητα των δικαιούχων, παράλληλα με την ανάπτυξη μέτρων για περισσότερη διαφάνεια ως προς τα νομικά πρόσωπα, είναι απαραίτητη για την αντιμετώπιση της διείσδυσης των εγκληματικών ομάδων και των τρομοκρατικών οργανώσεων. Η Επιτροπή επανέλαβε την ανάγκη αυτή στην από 20 Οκτωβρίου 2004 ανακοίνωσή της για τον αγώνα κατά της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας. Η Επιτροπή προτείνει στο πλαίσιο αυτό να δοθεί στις υπηρεσίες οικονομικών πληροφοριών ελεύθερη πρόσβαση στις βάσεις δεδομένων των τραπεζών. Οι πληροφορίες θα παραμένουν κρυπτογραφημένες, εκτός κι αν αφορούν κάποιο άτομο ή κάποια ομάδα ατόμων για τα οποία υπάρχουν υποψίες ότι έχουν σχέσεις με τρομοκρατικές κινήσεις.

Πέρα από τα σημαντικά ζητήματα που οι προτάσεις αυτές θίγουν από άποψη προστασίας προσωπικών δεδομένων, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι, όπως και σε ό,τι αφορά το θέμα του ευρωπαϊκού ποινικού μητρώου, δεν έχουν ακόμη καθοριστεί ούτε συγκεκριμένες προϋποθέσεις, ούτε χρονοδιάγραμμα ενεργειών. Πρέπει και εδώ να δώσει η Επιτροπή πραγματική προτεραιότητα στο θέμα και να ορίσει συγκεκριμένες προθεσμίες.